

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 1912
Tarih : 06-05-2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

25 Aralık 1935 Tarihinde 2884 sayılı 'Tunceli Kanunu' ile 'Tunceli' ismini alan ilimize Dersim adının tekrar verilmesine ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Müslüm DOĞAN
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	İçişleri			
Tarih:	25 Mayıs 2013		E.No: 2/1132	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
...	...	...	...	...
TBMM BAŞKANI	...			

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ

06 Mayıs 2016

Numara:

TBMM
GENEL YERAK

06 Mayıs 2016

No: 69635

GENEL GEREKÇE

Dersim tarihi olarak oldukça köklü olan ve pek çok uygarlığa da bünyesinde barındırmış bir bölgedir. Dersim Farsça-Gileki de“der” (kapı), “sim” (gümüş), , Dersimce de ise (Kırmançi-Zazaca) “deyr-sim” sözcüklerinden oluşan bir isim tamlamasıdır. Türkçe’ye “gümüş kapı” olarak çevirebiliriz. Cumhuriyet döneminden önce 16.yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nun resmi yazışmalarında yoğun olarak “Dersim” adı sıkça kullanılırdı. 1847 yılında Dersim Sancağı’nın Erzurum eyaletine verilmesinden sonra 1859 yılında yapılan bir değişiklik de Harput eyaletine bağlandı. İşte bu tarihten itibaren Dersim ve çevresi haritalarda gösterilmeye başlandı. 1935 Aralık ayında çıkan 2884 sayılı kanun ile bir gecede bölgenin tarih boyunca kullanılan adı ‘Tunceli’ olarak değiştirilmiştir. 1937-38 yıllarında Dersim’e yönelik başlatılan askeri operasyonun adı da Tunceli’dir.

Dersim katliamı, üzerinden 78 sene geçmesine rağmen ne yazık ki hala aydınlatılmamış olup ısrarla bir devlet sırrı olarak korunmaktadır. Katliama tanık olanların konuşmaları, tanıkların ifadeleri, Dersime özgü çıkarılan politikalar, katliamın düzeyinin ne kadar büyük olduğunu göstermektedir. Dersim zorunlu göçten oluşan etnik temizlik ile nüfus yoğunluğunu kaybetti. Dersim dili, kimliği, kültürel ve siyasi hakları hükümetler tarafından yok sayıldı ve geliştirmeye olanak tanınmadı.

Bu anlamda herkesin belli çıkar ilişkilerinden bağımsız, dürüst, insan haklarına saygılı değer yargılarına sahip olması gerekir. Çünkü toplumları oluşturan değişik kültürlerin, değişik kökenlerin oluşunun demokrasinin zenginleştiricisi olarak kabul edilmesi gerekir. Sorunlara uygar ve demokratik açılardan bakılmasında sayısız yararlar vardır. Sorunların çözümü buradan geçmektedir. Günümüz çağdaş insanının bu değer yargıları içerisinde düşünmesi gereklilik halini oluşturur. Barışçıl, uzlaşmacı ve hoşgörülü olmak insan olmanın da gereğidir. Sorunlara çözüm aramanın ön koşuludur. Devlet, Dersim katliamı başta olmak üzere geçmişte yaşanan diğer katliamlarla bir an önce yüzleşmeli ve bu olaylarla ilgili tüm belgeleri ortaya çıkarmalıdır. İktidarın bu konuda Dersimlilerden sadece özür dilemesi de ne yazık ki yeterli değildir. Gerçeklerin tüm çıplaklığıyla ortaya çıkarılması için, bilimsel ve objektif

olarak belgelerin incelenmesi, araştırma komisyonlarının kurulması ve bu acıya şahit olan halkın maddi ve manevi olarak tüm zararlarının karşılanması gerekmektedir.

Tunceli ilinin adının halkın da isteğine uygun olarak Dersim olarak değiştirilmesi Dersim halkının rahatlmasına ve tarihsel acılarının da onarılmasını sağlayacaktır.

Bu amaçla 'TUNCELİ İLİNİN ADININ DERSİM OLARAK DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ' hazırlanmıştır.

TUNCELİ İLİNİN İSMİNİN DERSİM OLARAK DEĞİŞTİRİLMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

Madde 1- 2884 Sayılı kanun ile Tunceli olarak değıştirilen ilimizin adı ‘Dersim’ olarak değıştirilmiştir.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.